

RESURSE VIZUALE ȘI MULTIMEDIA ÎN VALORIFICAREA TERMENILOR ȘTIINȚIFICI

Modalități de integrare a resurselor vizuale și multimedia în valorificarea termenilor istorici în cadrul disciplinei Istoria românilor și universală

Ways of integrating visual and multimedia resources in the valorization of historical terms within the discipline of Romanian and Universal History

Способы интеграции визуальных и мультимедийных ресурсов в формировании исторических терминов в дисциплине румынской и всеобщей истории

Lisnic Angela, dr.conf.UPSC

lisnic.angela@upsc.md

<https://orcid.org/0000-0002-1975-0413>

Rezumat: Creșterea spațiului informațional, a resurselor vizuale și multimedia în demersul educațional contemporan creează oportunități noi în demersul didactic. În prezentul studiu, se examinează modalitățile de integrare a resurselor vizuale și multimedia în valorificarea termenilor istorici în cadrul disciplinei istoria românilor și universală. Se propun posibile modele de aplicații care se pot utiliza în vederea formării competențelor specifice ale studiului istoriei prin organizarea diverselor activități didactice și realizarea sarcinilor.

Abstract: The increase in informational space, visual and multimedia resources in the contemporary educational approach creates new opportunities in the didactic approach. The present study examines the ways of integrating visual and multimedia resources in the valorization of historical terms within the discipline of Romanian and universal history. Possible application models are proposed that can be used to train specific history skills by organizing various didactic tasks and activities.

Cuvinte-cheie: resurse vizuale, termeni istorici, resurse multimedia, istoria românilor și universală

Keywords: visual resources, historical terms, multimedia resources, Romanian and universal history

Motiv și argument de cercetare

Datorită utilizării tot mai frecvente a mai multor tehnologii în procesul de învățare, sarcina de a crea și a utiliza suporturile multimedia pentru prezentarea diverselor subiecte în diferite arii de studiu în sistemul educațional contemporan a primit un nou vector de dezvoltare. Intenția de constituire a unei baze de resurse utile pentru „lecțiile” și „probele de evaluare” în activități, tactici didactice sau sarcini de lucru pentru elevi, un fel de „obiecte de învățare” – organizate în așa fel încât să poată fi ușor găsite în funcție de criteriile precum nivelul, disciplina, competența vizată, tipul de abordare, metoda, resursa necesară propune fiecărui profesor să își poată compune și organiza demersul său didactic în funcție de nevoile de formare, având suficiente resurse și idei pentru abordări diferențiate.

Problema privind valorificarea terminologiei de specialitate (termeni istorici)

În prezent, în demersul didactic, din ce în ce mai des se face alegerea în favoarea media electronică, educația în sine dobândește treptat formele de învățământ electronic. Mai mult, elevii înșiși pot utiliza sarcini de lucru pentru a studia suplimentar sau complementar, în clasă sau acasă. Modul neliniar de prezentare a informațiilor în spațiul educațional permite unei persoane să participe la producția de informații, interacționând într-un fel cu mijloacele de afișare a datelor multimedia și diverse resurse vizuale.

Referințe teoretice și metodologice privind resurselor vizuale și multimedia în demersul didactic contemporan

Întrebarea „Cum se aplică?” aceste formule noi ale formatului media și electronic în demersul didactic contemporan permite identificarea acestor preocupări în vizorul cercetătorilor din spațiul educațional. În acest context, trebuie de menționat că astfel de preocupări aparțin domeniului cunoștințelor procedurale. Iar cunoștințele procedurale sunt operaționale, practice, sunt în afara domeniului conștientizării și se manifestă prin anumite acțiuni. În consecință, distincția dintre tipurile de cunoștințe capătă o importanță deosebită în procesul de învățare. Dobândirea și utilizarea informațiilor în diverse formate în activitatea de obținere a noilor cunoștințe, deprinderi și priceperi necesare în noile realități ale erei informaționale, aplicată în proceduri se manifestă în acțiuni, pe când cunoașterea declarativă se exprimă în cuvinte. Iar aplicațiile multimedia create și dezvoltate îi ajută pe elevi să cunoască, să construiască un model al cunoștințelor predate, respectiv în mod corespunzător permit mai bine decât orice informație textuală să interacționeze cu diferite elemente ale demersului didactic, deoarece trebuie de menționat următoarele beneficii potențiale ale multimedia aplicate în demersul didactic contemporan:

- Învățarea în spațiul media crește gradul de interactivitate a elevilor cu semenii săi și cu profesorii pe diferite materii de studii;
- Învățarea cu multimedia și prin multimedia este mai accelerată în comparație cu informațiile textuale;
- Aplicarea instrumentelor din mediul virtual contribuie la o mai bună memorare și aplicare a cunoștințelor;
- Utilizarea resurselor vizuale și media au oportunitatea de a practica cunoștințele procedurale;
- Folosirea mediului virtual crește disponibilitatea informațiilor-ajutor necesare pentru învățare elevilor;
- Datorită faptului că percepția audio și video este foarte diferită pentru o persoană, combinarea acestora în multimedia este destul de reușită, deoarece profită de percepția auditivă și vizuală.

Referințe privind cadrul noțional în Curriculum 2019

Noile acte normative aplicate în demersul didactic contemporan demonstrează importanța terminologiei în formarea competențelor specifice. Analiza documentelor normative la disciplina Istoria românilor și universală permite identificarea competenței specifice care presupune *utilizarea limbajului istoric în diverse situații de învățare și de viață, respectând cultura*

comunicării. Iar examinarea matricei de specificații definește următoarele unități competențe care se cer a fi formate pe parcurs la treapta gimnazială.

3.1. Matricea dezvoltării competențelor specifice la disciplină

Competență specifică	Unități de competență				
	clasa a-V-a	clasa a-VI-a	clasa a-VII-a	clasa a-VIII-a	clasa a-IX-a
1. Utilizarea limbajului istoric în diverse situații de învățare și de viață, respectând cultura comunicării.	1.1. Identificarea termenilor specifici Preistoriei și Epocii Antice.	1.1. Selectarea din text a termenilor pentru descrierea evenimentelor/faptelor/proceselor istorice.	1.1. Recunoașterea termenilor istorici din diferite surse de informare.	1.1. Descrierea evenimentelor/proceselor istorice din Epoca Modernă.	1.1. Determinarea termenilor-cheie ce caracterizează evenimente/procese/fenomene istorice din Epoca Contemporană.
	1.2. Redarea prin cuvinte proprii a sensului termenilor istorici studiați.	1.2. Explicarea termenilor specifici Epocii Medievale.	1.2. Aplicarea termenilor istorici din evenimentelor/proceselor istorice din Epoca Modernă.	1.2. Aplicarea termenilor istorici în analiza schimbărilor survenite în societatea modernă.	1.2. Operarea cu termenii istorici specifici Epocii Contemporane în elaborarea comunicărilor orale și scrise.
	1.3. Utilizarea termenilor istorici specifici Preistoriei și Epocii Antice în elaborarea enunțurilor/textelor.	1.3. Redactarea enunțurilor/textelor, utilizând termenii istorici.	1.3. Formularea corectă a întrebărilor, folosind termenii istorici specifici Epocii Moderne.	1.3. Elaborarea enunțurilor/textelor, folosind termenii istorici ce reflectă evoluția omenirii în Epoca Modernă.	1.3. Formularea aprecierilor, concluziilor privind evenimentele/faptele/procese și fenomenele istorice studiate.

Fig. 1 Curriculumul , p.14

Aceste acțiuni procedurale presupun identificarea, redarea, utilizarea, selectarea, explicarea, redactarea, recunoașterea, aplicarea, formularea, descrierea, elaborarea, operarea cu următoarele **noțiuni**:

Pentru clasa a V- cea- agricultură, antichitate, artă, barbar, cetățean, civilizație, colonizare, comerț, creștinism, cronologie, cultură, dave, democrație, dinastie, elenism, epocă, istorie, imperiu, geto-daci, legiune, migrație, meșteșugărit, metropolă, mitologie, polis, popor, preistorie, proprietate, provincie, oraș-stat, orient antic, regat, religie, republică, romanizare, sanctuar, senat, sfatul bătrânilor, stat, sclav, templu, traci.

Care la sfârșitul clasei a V-a, cere elevului poate:

utiliza termenii istorici în descrierea evenimentelor din Epoca Antică, demonstrând interes față de trecutul istoric; **p.21**

Pentru clasa a VI- ea- asolament, barbar, breaslă, calfă, catedrală, centralizare, cneaz, Contrareformă, Coran, cronică, cruciade, ctitor, domn, etnogeneză, fărâmițare politică, feud, ghilde, haraci, inchiziție, indulgență, invazie, islam, județ, Ligă Sfântă, migrație, mitropolie, obște sătească, parlament, pașalâc, peșcheș, Reformă, Renaștere, schismă, senior, sfat domnesc, sultan, suzeran, ținut, Umanism, valah, vasal, voievod.

Care la sfârșitul clasei a VI-a, elevul poate utiliza termenii istorici specifici Epocii Medievale în descrierea evenimentelor, demonstrând aptitudini de comunicare orală și scrisă; **P.24**

Pentru clasa a VII- cea - Anexare, armistițiu, Basarabia, burghezie, capitalism, colonizare, Congresul de la Viena, constituție, cod civil, Declarație de independență, domniile pământene, muncitori salariați, război de independență, Regulamente Organice, revoluție, „Revoluție glorioasă”, revoluție industrială, regim fanariot, „Sfânta Alianță”.

Care la sfârșitul clasei a VII-a, elevul poate:

aplica limbajul de specialitate în comunicare orală și scrisă, formulând judecăți referitoare la Epoca Modernă.

Pentru clasa a VIII- cea: adunare ad-hoc, alianța politico-militară, capitalism, convenție, imperialism, independență, memorandum, mișcare națională, monarhie constituțională,

Model II Aplicațiile din Learnigapps

Modul de aplicare:

Elevii se conectează la aplicație.

Iar apoi li se propune întrebarea care presupune cunoașterea noțiunii pe care elevii trebuie să o aleagă din variantele propuse în aplicație.

După ce aleg varianta, elevii trebuie să apese pe buton.

Apoi aplicația generează varianta corectă, care permite elevilor să identifice răspunsul său și să verifice cunoștințele sale a noțiunii care este în lista de noțiuni în curriculum.

Clasa V jocul milionarilor

<https://learningapps.org/index.php?page=5&s=&category=9>

Modelul III Aplicația Learnigapps

Modul de aplicare. O altă variantă de utilizare a aplicației Learnigapps, poate fi aplicată prin completarea textului istoric cu noțiunile temei studiate.

Această variantă de aplicare a acestei aplicații poate di inclusă pentru evaluarea formativă sau sumativă care poate verifica identificarea, și aplicarea noțiunilor studiate la tema.

Clasa VII- completarea noțiunilor/ datelor

Modelul IV Aplicația -IdeaBoardz

Modul de aplicare. Aplicația IdeaBoardz, poate fi utilizată în calitate de tablă interactivă, prin aplicarea metodei brainstorming. Elevilor li se propun noțiunile din temă, care se completează de către elevi. Apoi urmează etapa de analiză a răspunsurilor în care se poate generaliza noțiunea din mai multe răspunsuri.

<https://ideaboardz.com/for/Instrumente>

P.S.

Aplicațiile multimedia create și dezvoltate în lucru cu terminologia istorică îi ajută pe elevi să cunoască, să construiască un model al cunoștințelor predate. Ea favorizează interactivitatea elevilor și duce la învățare accelerată în comparație cu informațiile textuale, o mai bună memorare și aplicare a cunoștințelor, oportunitate de a utiliza noile noțiuni în diverse contexte de învățare la diferite discipline școlare și de viață. Disponibilitatea informațiilor-ajutor creează beneficii potențiale ale multimedia. Capacitatea de a prezenta multimedia elevului pentru percepția diverselor informații oferă un avantaj al multimedia față de aceste două tipuri de informații.

Bibliografia

1. BOZ, O., COSOVAN, O., ZGARDAN-CRUDU, A., & CARTALEANU, T. (2021). Modele de lucru cu terminologia științifică la etapa gimnazială pe ariile curriculare.
2. Curriculum pentru clasele V-IX. Istorie. Chișinău: Editura Cartier, 2019

3. REPERE METODOLOGICE PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ *ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ* ÎN ANUL DE STUDII 2021-2022

https://mecc.gov.md/sites/default/files/17_istoria_romanilor_si_universala_repere_metodologice_2021-2022-ro_final.pdf

4. REPERE METODOLOGICE PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ *ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ* ÎN ANUL DE STUDII 2020-2021

https://mecc.gov.md/sites/default/files/17_istoria_romanilor_si_universala_repere_metodologice_2020-2021_final.pdf

4. RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE: DEFINIRE, PRACTICI ȘI NEVOI DE DEZVOLTARE.

<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2018/06/Resurse-educationale-deschise-definire-practici-si-nevoie-de-dezvoltare.pdf>

5. Демина, Е. В. (2016). *Информационная интерактивная среда школы как средство обеспечения качественных образовательных услуг* (Doctoral dissertation, Томский государственный педагогический университет. Томск, 2017).

COMUNICAREA TEHNOLOGIZATĂ ÎN CADRUL ȘCOLILOR DE ASTĂZI

TECHNOLOGIZED COMMUNICATION IN TODAY'S SCHOOLS

Natalia Mihăilescu, dr.înștiințe ale educației

Universitatea de Stat *B.P.Hasdeu* din Cahul

Natalia Mihăilescu, PhD in educational sciences

State University *B.P.Hasdeu* from Cahul

Rezumat: Actualmente ne aflăm într-o societate în care educația se bazează pe un context tehnologic semnificativ care din păcate, reprezintă un context plin de tulburări, cauze și consecințe greu de depășit. Cu toate acestea, apare și o viziune mai largă asupra adevăratelor contribuții pe care le aduce paradigma „educației digitale”. Aceasta prevede o varietate de cursuri de aplicare inovativă a științelor neurocognitive, cu puternice efecte transformatoare la nivelul personalității cadrelor didactice care au luat parte la aceasta prezentând efecte pozitive și negative pe termen lung, mediu sau scurt.

Cuvinte-cheie: educație digitală, comunicare tehnologizată, educație virtuală.

Abstract: *We are currently in a society where education is based on a significant technological context, which unfortunately represents a context full of disturbances, causes, and consequences that are difficult to overcome. However, a broader view of the true contributions that the „digital education” paradigm makes also emerges. This provides for a variety of courses in the innovative application of neurocognitive sciences, with strong transformative effects on the*